സ്ഥാനം... സ്ഥാനി... ത്യാഗം...

ഡോ. എം. കുര്യൻ തോമസ്

ഇക്കാലത്ത് സേവനമാണ് എല്ലാവരും ചെയ്യുന്നത്. സർക്കാർസേവനം, വൈദീകസേവനം, സാമൂഹികസേവനം, സഭാസേവനം... *സേവനസരണി* അങ്ങിനെ നീണ്ടുപോകുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ *സേവനം* എന്ന വാക്കിന് *പ്രതിഫലം കൂടാത്ത അദ്ധ്വാനം* എന്നാണ് ശരിയായ അർത്ഥം. പ്രതിഫലേച്ഛ കൂടാത്ത പ്രവർത്തി മാത്രമാണ് സേവനം എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുവാൻ അർഹമായിട്ടുള്ളത്. അങ്ങിനെയെങ്കിൽ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ ഇവയിൽ എത്രയെണ്ണം *സേവനം* എന്ന മാനദണ്ഡത്തിന് അനുരൂപമാകുമെന്ന് ഒന്ന് ചിന്തിച്ചുനോക്കുക.

പ്രത്യക്ഷമായ സാമ്പത്തിക ആനുകൂല്യങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഇന്ന് പ്രതിഫലമായി പരിഗണിക്കുന്നത്. അതിനാൽ അവൈദികരുടെ സഭാസേവനത്തെ *സത്യസേവനത്തിലാണ്* പലരും ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത്. പക്ഷേ യഥാർത്ഥത്തിൽ അങ്ങിനെയാണോ? സഭാസേവനത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ബഹുമാന്യത, പ്രശസ്തി, സ്വാധീനം ഇവയൊക്കെ *പ്രതിഫലം* എന്ന വകുപ്പിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടവയാണ്. പലരും - പ്രത്യേകിച്ച് അവൈദികർ - സഭാ സേവനത്തിനു ഇറങ്ങുന്നത് ഇവമാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചാണ് എന്ന സത്യം ഈ ലേഖകന്റെ വാദത്തെ ശരിവെക്കുന്നു. മലങ്കരസഭയിൽ അങ്ങിനെ അല്ലാത്ത നിഷ്ക്കാമ കർമ്മികളുടെ കുറ്റിയറ്റുപോയിട്ടില്ല എങ്കിലും ഇന്ന് അവരുടെ എണ്ണം അംഗുലീപരിമിതമാണ്. പരോക്ഷമായ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങളും രാഷ്ട്രീയ ഉന്നതിയും സഭാസേവനത്തിന്റെ പ്രതിഫലമായി ചിലരെങ്കിലും കൈപ്പറ്റുന്നു എന്ന വർത്തമാനകാല ആരോപണങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സഭാ സ്ഥാനങ്ങളെ *സേവനം* എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത് ഔചിത്യരഹിതമാണ്.

എന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള അത്മായ ത്യാഗങ്ങളൊക്കെ മലങ്കരസഭാ ചരിത്രത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാം സ്വാതന്ത്ര്യ സമര നേതാക്കളായ മഹാനായ മാർത്തോമ്മാ ഒന്നാമന്റേയും ആഞ്ഞിലിമൂട്ടിൽ ഇട്ടിത്തൊമ്മൻ കത്തനാരുടേയും ജീവൻ റോമൻ കത്തോലിക്കരുടെ കയ്യിൽനിന്നും രക്ഷിക്കാൻ സ്വജീവൻ പണയം വെച്ച് പകരം വേഷപകർച്ച നടത്തിയ മുളന്തുരുത്തിക്കാരായ താടി നീട്ടിയ രണ്ടു വൃദ്ധരെ തൽക്കാലം മറക്കാം. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ശരിയായ ത്യാഗം സഹിച്ച് സഭയെ സേവിച്ച സ്ഥാനികൾ അനേകരുണ്ട്. വർത്തമാനകാലത്തിനു അജ്ഞാതരായ - തമസ്ക്കരിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന - നിഷ്ക്കാമ കർമ്മികൾ.

തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാർ സർവീസിൽ നേരിട്ടു ഹെഡ്മാസ്റ്ററായി ലഭിച്ച നിയമനം ഉപേക്ഷിച്ചണ് മലങ്കരസഭയുടെ എക്കാലത്തെയും ഏറ്റവും പ്രഗ്തഭ അസോസിയേഷൻ സെക്രട്ടറിയായ ഇടവഴിക്കൽ മാത്തു പോത്തൻ എന്ന ഇ. എം. ഫിലിപ്പ് പുലിക്കോട്ടിൽ മാർ ദീവന്നാസ്യോസ് അഞ്ചാമന്റെ വ്യവഹാര കാര്യസ്ഥനായി സഭാ സേവനത്തിനിറങ്ങിയത്. ആദ്യകാലത്ത് നിശ്ചിത ശമ്പളം മാർ ദീവന്നാസ്യോസ് അഞ്ചാമൻ വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരന്നെങ്കിലും കേസിന്റെ നൂലാമാലകളിൽപ്പെട്ടുഴലുന്ന അദ്ദേഹത്തിനു അതിന്റെ ദശാംശമോ ശതാംശമൊ പോലും കൊടുക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. പക്ഷേ ആ പേരിൽ ഇ. എം. ഫിലിപ്പ് തന്നെ ഏല്പിച്ച പണി ഇട്ടിട്ടു പോയില്ല. പകരം സഭാസംബന്ധമായ പുതിയപുതിയ ബാദ്ധ്യതകൾ വലിച്ചു തലയിൽ കയറ്റുകയായിരുന്നു. അക്കാലത്തെ പൊതുവായ ബുദ്ധിമുട്ടിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം തന്റെ ആത്മകഥയായ *മലങ്കര സഭയുടെ രഹസ്യപേടകം* എന്ന കൃതിയിൽ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ ആഴവും പരപ്പും അവിടെ ലഭ്യമല്ല. പക്ഷേ ഇ. എം. ഫിലിപ്പിന്റെ മരണശേഷം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ആ കൃതിയുടെ അവതാരികയിൽ കെ. സി. മാമ്മൻ മാപ്പിള അത് ഭംഗിയായി വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു സംഭവം മാത്രം ഉദ്ധരിക്കാം.

... തിരുമേനിയും മാലിത്ര അച്ചനും ഇ. എം. പീലിപ്പോസുംകൂടി ആലപ്പുഴ താമസിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഒന്നുരണ്ടുദിവസം പട്ടിണി ആയിപ്പോയി. പട്ടണിക്ഷേടുകൊണ്ട് മാലിത്ര അച്ചനും പീലിപ്പോസും വാടിത്തളർന്ന് ഒരു മുറിയിൽ കിടക്കുകയായിരുന്നു. തിരുമേനി അടുത്ത മുറിയിലുണ്ട്. "വല്ലദിക്കിൽനിന്നും സ്വല്പം ധനസഹായം എത്തിച്ചു തരണേ" എന്നു നെഞ്ചുരുകി ദൈവത്തോടു തിരുമേനി പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പട്ടിണികൊണ്ടു പരവശനായി കിടക്കുന്ന ഇ. എം. പീലിപ്പോസു സഹദുഃഖിതനായ മാലിത്ര അച്ചനോടു അനുഭവാത്മകമായ ഫലിതരൂപേണ പറഞ്ഞു: - "എന്റെ അച്ചാ! നമ്മുടെ പട്ടിണി വല്ല അമ്പതു നോമ്പുകാലത്തോ മറ്റോ ആയിരുന്നെങ്കിൽ നമ്മുടെ ആത്മരക്ഷയ്ക്കെങ്കിലും അതു ഉപകരിച്ചേനെ!"

അടുത്തമുറിയിൽ ഹൃദയവ്യഥയാൽ അസ്വസ്ഥനായി നടന്ന മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമേനി തന്റെ വിശ്വസ്തശിഷ്യരുടെ അവശസ്ഥിതി എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു എന്നറിയാൻ വന്ന് വാതിലുകൾക്കിടയിലൂടെ എത്തിനോക്കിയപ്പോൾ കേട്ട വാചകം ഇതാണ്. മർമ്മം പിളർക്കുന്ന വേദനയോടെ തിരുമേനി തൽക്ഷണം മുഖംതിരിച്ചു നടന്നുകളഞ്ഞു. ഇ. എം. പീലിപ്പോസ് എഴുന്നേറ്റു നോക്കിയപ്പോൾ തിരുമേനിയുടെ കവിൾത്തടങ്ങളിലൂടെ കണ്ണുനീർ ധാരധാരയായി ഒഴുകുന്നു! ... (*മലങ്കരസഭയുടെ രഹസ്യപേടകം*, 1993, p xv) കൂടുതൽ വിശദീകരണം ആവശ്യമില്ലാത്ത പ്രതിപാദനമാണിത്.

ഇ. എം. ഫിലിപ്പിനുശേഷം സഭാ സ്ഥാനികളിൽ സ്മരണിയസ്ഥാനം നൽകേണ്ടത് അൽമായ ട്രസ്റ്റിയായിരുന്ന എറികാട്ടു കുഞ്ചപ്പൻ ഇ. ഐ. ജോസഫിനാണ്. അദ്ദേഹത്തെ ചുരുങ്ങിയ വാക്കുകളിൽ ഇസഡ്. എം. പാറേട്ട് വിവരിക്കുന്നത് ... *1106 മിഥുനം 26-ാം തീയതി എറികാട് ഇ. ഐ. ജോസഫിനെ, മരിച്ചുപോയ ചിറക്കടവിൽ കൊച്ച് കോരുളയ്ക്കു പകരം അയ്മേനി ട്രസ്റ്റി ആയി തെരഞ്ഞെടുത്തു. അബ്ദള്ളായുടെ മുടക്ക് തട്ടിത്തകർത്ത വട്ടശ്ശേരിൽ ദീവന്നാസ്യോസിനെ വീണ്ടും പൂട്ടുന്നതിന് -അഴിയാത്ത മുടക്ക് മുടക്കുന്നതിന്- ഒരുങ്ങി ഏലിയാസ് പാത്രിക്കീസു മലയാളത്തു വന്നു താമസിക്കുന്ന കാലത്താണ് ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടന്നത്. പിറ്റെന്നാൾതന്നെ പഴയ ട്രസ്റ്റികളായ ഗീവറുഗീസ് ദീവന്നാസ്യോസും, പാലപ്പള്ളിൽ പൌലൂസു കത്തനാരും, ഇ. ഐ. ജോസഫും ചേർന്നു പത്തൊമ്പതു വർഷത്തെ വട്ടിപ്പണപലിശ വാങ്ങി. അതിനു ശേഷം ദീവന്നാസ്യോസ് അഭിമുഖീകരിച്ച പ്രശ്നങ്ങളിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലശേഷം മലങ്കര മെത്രാൻട്രസ്റ്റി ആയിത്തീർന്ന ഗീവറുഗീസു ബസ്സേലിയോസിന്റെ കാലത്തും, ട്രസ്റ്റി എന്ന നിലയിൽ ചുണയോടെ ഉറച്ചുനിന്ന് സഹകരിച്ച ദേഹമായിരുന്നു ഇ. ഐ. ജോസഫ്. ...* എന്നാണ്. (*മലങ്കര നസ്രാണികൾ, വാല്യം 5*, 2017, പേജ് 280)

എറികാട്ട് കുഞ്ചപ്പന്റെ പീഡനം ആരംഭിക്കുന്നത് 1946 ജൂലൈ 15-നു അദ്ദേഹത്തിന്റ നിര്യാണശേഷമാണ്. പാറേട്ടിന്റെ വാക്കുകളിൽ ... *സമുദായക്കേസിൽ (1113-ൽ 111) ട്രസ്റ്റി എന്ന നിലയിൽ കക്ഷി ആയിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിര്യാണശേഷം*

ഭാര്യയെയും സന്താനങ്ങളെയും കേസിൽ കക്ഷി ചേർത്തു ശല്യപ്പെടുത്താൻ വാദികൾ ശ്രമിച്ചു എന്നു പറയുമ്പോൾ ഇ. ഐ. ജോസഫ് എത്രമാത്രം ഉറച്ചാണ് നിന്നിരുന്നതെന്ന് ഊഹിക്കാമല്ലോ. ... എന്ന് ഇത് പറഞ്ഞുപോകുന്നു. വട്ടശ്ശേരിൽ മാർ ദീവന്നാസ്യോസ്, മാർ ഗീവറുഗീസു ബസ്സേലിയോസ് എന്നീ മലങ്കര മെത്രാൻട്രസ്റ്റികളോടൊപ്പം അത്മേനി ട്രസ്റ്റിയായിരുന്ന ഇ. ഐ. ജോസഫ് സഭാ സ്വത്തുക്കൾ ദുരുപയോഗം ചെയ്തെന്നും അത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബസ്വത്തുക്കളിൽനിന്നും ഈടാക്കണമെന്നും കാണിച്ച് പാത്രിയർക്കീസ് വിഭാഗം സിവിൾ വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്തു. എറികാട്ട് കുഞ്ചപ്പന്റെ ഭാര്യയോടൊപ്പം പ്രായപൂർത്തിയാവാത്ത മക്കൾവരെ കേസിൽ പ്രതികളായിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഇ. ഐ. ജോസഫിന്റെ ഭവനം സർക്കാർ പൂട്ടി മുദ്രവച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനു ഏതാനും ചില മുറികൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ മാത്രമാണ് (ഒരു മുറി, ഒരു തളം, അടുക്കള) അനുവദിച്ചത്! വർഷങ്ങളോളം ഈ നില തുടർന്നു.

ഇവിടെ വിസ്മരിക്കരുതാത്ത ഒരു വ്യക്തിത്വമുണ്ട്. അവർ സഭാ സ്ഥാനിയൊന്നുമായിരുന്നില്ല. അത് എറികാട്ട് ശ്രീ ഇ. ഐ. ജോസഫിന്റെ ഭാര്യ ശ്രീമതി മേരി ജോസഫ് ആണ്. സ്വന്തം ഭർത്താവിന്റെ സഭാസേവനംകൊണ്ടുമാത്രം പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ട ആ സ്ത്രീരത്നം പിടിച്ചുനിന്നു. അകാലത്തിൽ വിധവയായ തനിക്ക് മാനുഷിക പരിഗണനപോലും നൽകാതെ സ്വന്തം ഭവനത്തിൽപ്പോലും എതിർകക്ഷികൾ പ്രവർത്തനനിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടും അവർ തളർന്നില്ല. സമ്പന്നതയുടെ നടുവിലും സാമ്പത്തിക പരാധീനത വരുത്തിവെച്ച ഭർത്താവിന്റെ സഭാഭക്തിയെ അവർ പഴിച്ചില്ല. ഈ പ്രാരാബ്ദങ്ങളുടെ നടുവിലും മക്കളെ നല്ലനിലയിൽ വളർത്തി ഉന്നതനിലയിൽ എത്തിച്ചു. സീമന്തപുത്രൻ പിതാവിന്റെ കാലടികളിലൂടെ നടന്ന് സഭാസേവനസരണിയിൽ സ്വന്തം വ്യക്തിമുദ്ര പതിപ്പിച്ചു. അതിവൃദ്ധതയിൽ 1986-ൽ ഇഹലോകംവിട്ട ആ മഹതിയെ ഒരു പ്രാവശ്യം നേരിട്ടു കാണാനുള്ള ഭാഗ്യം ഈ ലേഖകനു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാർത്തോമ്മാ അഞ്ചാമന്റെ ഡച്ചുപീഡ ഒഴിവാക്കാൻ സ്വന്തം മെയ്യാഭരണങ്ങൾ ഉരിഞ്ഞുകൊടുത്ത നിരണം ഇലഞ്ഞിക്കൽ പീത്തമ്മത്തങ്കിയുടെ പിൻമുറക്കാരിൽ നിസംശയം ഉൾപ്പെടുത്താവുന്ന തികഞ്ഞ *നസ്രാണി പെമ്പിള* ആയിരുന്നു ആ സ്വാദ്ധി.

1917-ൽ ജനിച്ച എറികാട്ട് കുഞ്ചപ്പന്റെ മൂത്തപുത്രൻ ഇ. ജെ. ജോസഫ് പ. ഗീവർഗീസ് ദ്വിതീയൻ ബാവായുടെ ഭരണകാലത്ത് 1951 മുതൽ 1966 വരെ 15 വർഷവും പ. മാത്യൂസ് പ്രഥമൻ ബാവായുടെ ഭരണകാലത്ത് 1980 മുതൽ 1985 വരെ അഞ്ചു വർഷവും സ്തുത്യർഹമായി അസോസിയേഷൻ സെക്രട്ടറി സ്ഥാനം വഹിച്ചു. ബി. എ., ബി. എൽ. ബിരുദങ്ങൾ നേടി പ്രഗത്ഭനായ അഭിഭാഷകൻ എന്ന നിലയിൽ ഖ്യാതി നേടിയ അദ്ദേഹത്തിനു പക്ഷേ ജ്വരം സഭാസേവനമായിരുന്നു. ബാങ്കിംഗ് മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വന്ന ബേബിച്ചായൻ നിസ്വാർത്ഥമായ സഭാസേവനത്തിനിടയിൽ സ്വന്തം കൈയിലെ പണമെടുത്ത് സഭാകാര്യങ്ങൾക്കുപയോഗിച്ചതുകൊണ്ടും, ശ്രദ്ധ സഭയിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചതുകൊണ്ടുംമറ്റും മൂലം ബാങ്കിംഗ് സ്ഥാപനം തകർന്നു. എന്നിട്ടും സഭാസേവന രംഗത്തുനിന്നും പിന്മാറാൻ അദ്ദേഹം തയ്യാറായില്ല. സ്വന്തം ഭാര്യയ്ക്ക് പ്രസവമടുത്ത സമയത്ത് അവരെ ദൈവത്തെ ഭരമേല്പിച്ചിട്ട് സഭാകാര്യങ്ങൾക്കായി പോകുവാൻമാത്രം തീക്ഷ്ണമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഭാ ഭക്തി. അതും പൂർണ്ണമായും സ്വന്തം ചിലവിൽ!

പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് വിശ്വാസത്തേയും കുടുംബവാഴ്ചയേയും കുടിയിറക്കി മലങ്കര സഭ വന്നിക്കൊടി പാറിച്ച 1889 – 1909 കാലത്ത് ഇ. എം. ഫിലിപ്പായിരുന്നു അസോസിയേഷൻ സെക്രട്ടറിയെങ്കിൽ അതിനേക്കാൾ അധികം പൊൻതൂവലുകൾ എറികാട്ടു ബേബിയുടെ തലയിലുണ്ട്. 1951-ലെ മലങ്കരസഭയ്ക്കെതിരായ വീരരീഘവയ്യരുടെ കുപ്രസിദ്ധമായ ഹൈക്കോടതി വിധിയെത്തുടർന്ന് കൊട്ടാരക്കര നിന്നും കോട്ടയത്തേക്ക് പ. ഗീവർഗീസ് ദ്വിതീയൻ ബാവായ്ക്കു നൽകിയ സ്വീകരണം, 1958-ലെ ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ സുപ്രീംകോടതി വിധിയും സഭാ യോജിപ്പും, 1958 ഡിസംബർ 26-ന് നടന്ന പുത്തൻകാവ് അസോസിയേഷൻ, 1964-ലെ കാതോലിക്കാ വാഴ്ച, 1970-ലെ എം. ഡി. സെമിനാരി അസോസിയേഷൻ, 1982-ൽ സഭയാകമാനം ആഘോഷിച്ച കാതോലിക്കേറ്റ് സപ്തതി, അതിന്റെ ഭാഗമായി കോട്ടയത്തു നടന്ന സമ്മേളനം, 1984-ൽ ആഘോഷിച്ച പ. വട്ടശ്ശേരിൽ തിരുമേനിയുടെ ചരമ കനക ജൂബിലി, അതോടനുബന്ധിച്ച് കോട്ടയത്തു നടന്ന മഹാസമ്മേളനം തുടങ്ങി അദ്ദേഹം അസോസിയേഷൻ സെക്രട്ടറിയായിരിക്കെ അതീവ വിജയകരമായും ആക്ഷേപരഹിതമായും നടന്ന പ്രധാന സംഭവങ്ങൾ നിരവധിയാണ്.

ഇവരുടെയൊക്കെ സഭാസേവനം നിശബ്ദമായിരുന്നു. ഇടവഴിക്കൽ പോത്തച്ചന് വിക്കുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടാണ് അരങ്ങുകൾ വിട്ടുനിന്നത് എന്നു വാദിച്ചാലും ഒരു അഭിഭാഷകനായിരുന്ന എറികാട്ടു ബേബിച്ചായൻ സ്വയം അരങ്ങിനു പുറകിൽ ഒതുങ്ങിക്കൂടിയതാണെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിവരും. അതായിരുന്നു അവരുടെ ശൈലി. അവരുടെ മാത്രമല്ല, മലങ്കരസഭാ സ്ഥാനികളിൽ ഒട്ടുമുക്കാൽപേരുടേയും. നിഷ്കാമകർമ്മികളായ ഇവർക്കൊക്കെ തീർച്ചയായയും പ്രതിഫലം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ പ്രതിഫലം നൽകിയത് ദൈവമാണ്. പക്ഷേ അവർ പ്രതിഫലം ഇച്ഛിച്ചല്ല സഭസേവനം നടത്തിയത്. തനിക്കുണ്ടായ ജീവിതവിജയത്തെപ്പറ്റി ഇ. എം. ഫിലിപ്പ് തന്റെ ആത്മകഥയിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇ. ജെ. ജോസഫിന്റെ നാലു മക്കളും അതിപ്രശസ്തമായ രീതിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തീകരിക്കുകയും പ്രഗത്ഭരായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ജീവിതത്തിന്റെ സിംഹഭാഗവും സഭയ്ക്കായി ഉഴിഞ്ഞുവെച്ച ഇടവഴിക്കൽ പോത്തച്ചൻ 1914 ഓഗസ്റ്റ് 25-ന് 57-ാം വയസിൽ ഇഹലോകം വിട്ടു. എറികാട്ടു ബേബിച്ചായനാകട്ടെ 96-ാം വയസിൽ അതിവൃദ്ധതയിൽ 2013 ജൂൺ 26-നാണു വിടവാങ്ങിയത്.

ഇതൊക്കെയാണ് യഥാർത്ഥ ത്യാഗവും സേവനവും. അല്ലാതെ അരങ്ങുകണ്ടാൽ അനവസരത്തിൽ വരും വരായ്കകൾനോക്കാതെ തട്ടുപൊളിപ്പൻ പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തി കൈയ്യടി വാങ്ങുന്നതല്ല. സ്വന്തം സാമ്പത്തിക – രാഷ്ട്രീയ നേട്ടങ്ങൾക്കായി സഭയെ തീറെഴുതുന്നതുമല്ല. ഇന്ന് സഭാസ്ഥാനികളായി *സേവനം അനുഷ്ടിക്കാൻ* തയാറായി വരുന്നവരിൽ എത്രപേർക്ക് കുനിഞ്ഞ് ഇവരുടെ *ചെരിപ്പിന്റെ വാറഴിക്കാൻ* യോഗ്യതയുണ്ട്? നിശിതമായ ആത്മവിമർശനം ആവശ്യമുള്ള വിഷയമാണിത്. ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പുവേളയിൽ ഗൗരവമായി ചിന്തിക്കേണ്ടതും അതാണ്.